

PROFIL DEMOGRAFIC – satul COPCEAC (UTA GĂGĂUZIA)

Satul Copceac este una dintre cele mai mari localități rurale din UTA Găgăuzia (raionul Ceadăr-Lunga) și are o importanță demografică deosebită prin numărul relativ ridicat de populație, structura sa etnică specifică și dinamica familială distinctă. Profilul prezent integrează date oficiale ale Biroului Național de Statistică (BNS), informațiile administrative furnizate de Primăria Copceac și rezultatele preliminare ale Recensământului Populației și Locuințelor 2024 (*Anexa, Tabelul 1*), având rolul de a sprijini planificarea bazată pe evidențe și adaptarea politicilor locale la tendințele demografice.

Context demografic general

Republica Moldova se confruntă cu un proces avansat de tranziție demografică, caracterizat prin reducerea numărului total de locuitori, îmbătrânirea populației și creșterea dependenței demografice. Conform prognozei oficiale¹, în scenariul mediu, populația țării (fără regiunea din stânga Nistrului și mun. Bender) este estimată să scadă de la 2.423.300 persoane în 2023 la 1.955.600 persoane în anul 2040, ceea ce reprezintă o reducere de peste 19% în mai puțin de două decenii. Această scădere este determinată de sporul natural negativ, de nivelul persistent al emigrației și de îmbătrânirea accelerată a populației. În paralel, structura populației va suferi schimbări importante: ponderea persoanelor de 65 ani și peste va continua să crească, în timp ce segmentul tânăr (0–19 ani) va deveni tot mai restrâns. Aceste modificări vor avea implicații directe asupra pieței muncii, a sistemului de pensii și asupra capacității de susținere a serviciilor sociale.

Prognoza teritorială arată că UTA Găgăuzia se va confrunta cu unul dintre cele mai mici declinuri demografice din republică. Conform scenariului de bază, populația regiunii va scădea cu doar 3,9 %, de la 115,2 mii locuitori în 2023 la 110,7 mii în 2033. Stabilitatea relativă se explică prin migrația internă redusă, migrația internațională de tip circular și o fertilitate puțin mai ridicată decât media națională. Totuși, chiar și în Găgăuzia ponderea populației tinere și a celei apte de muncă este prognozată în ușoară diminuare până în 2033, iar segmentul de 65+ ani va crește, deși într-un ritm mai moderat decât în alte regiuni. Aceasta sugerează un potențial demografic mai stabil, dar nu imun la tendințele generale de îmbătrânire.

Tabelul 1. Numărul proiectat al populației pentru Republica Moldova, Regiunea Sud și UTA Găgăuzia (scenariul mediu, 2023–2033), persoane

	2023	2028	2033	Scăderea, % 2023–2033
Republica Moldova	2423294	2236942	2071362	–14,5 %
Regiunea SUD	439061	401484	367636	–16,3 %
UTA Găgăuzia	115196	113362	110711	–3,9 %

Sursa: *Populația Republicii Moldova la orizontul anului 2040 / coordonatorul ediției: Olga Gagauz. Chișinău: [S. n.], 2024.* [link](#)

Satului Copceac: structura și dinamica populației

Potrivit datelor oficiale BNS, în intervalul 2014-2024, se evidențiază o scădere constantă a populației satului Copceac. În 2014 satul înregistra 7782 locuitori cu reședință obișnuită, dintre care 3722 bărbați și 4060 femei. La începutul anului 2024 populația număra 6870 persoane – ceea ce indică o scădere de circa 12% în zece ani. Satul a pierdut circa 900 de locuitori în zece ani.

¹ Populația Republicii Moldova la orizontul anului 2040 / coordonatorul ediției: Olga Gagauz ; autorii: Olga Gagauz, Irina Pahomii, Maxim Slav [et al.] – Chișinău : [S. n.], 2024. <https://social.gov.md/wp-content/uploads/2025/01/Raport-analitic-Populatia-Republicii-Moldova-la-orizontul-anului-2040.pdf>

Datele Recensământului din 2024 pentru satul Copceac arată că satul avea 6434 locuitori: 3058 bărbați și 3376 femei. Recensământul din 2024 indică astfel o populație cu 436 persoane mai mică decât estimarea BNS de la începutul aceluiași an, presupunem datorită unei evidențe mai precise a rezidenților (eliminarea dublurilor și înregistrarea corectă a persoanelor plecate). Comparativ cu recensământul 2014, populația a scăzut cu 1348 persoane (-17,3 %), ceea ce confirmă un declin demografic accelerat.

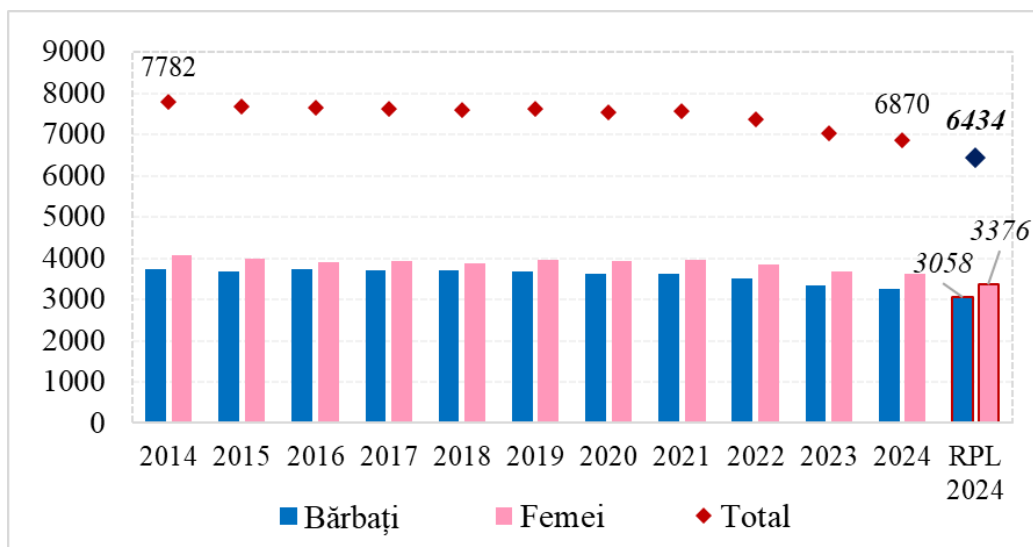

Figura 1. Populația satului Copciac (UTA Găgăuzia), la 1 ianuarie 2014–2024: estimări curente vs. RPL 2024²

Sursa: BNS

RPL 2024 oferă un tablou detaliat al populației după vârstă și sex (Figura 2). Analiza acestor date evidențiază o structură demografică marcată de tranziția demografică avansată și de efectele cumulate ale scăderii natalității și migrației externe:

- Baza piramidei rămâne moderat largă, cu ponderi ridicate ale copiilor 0–14 ani, reflectând fertilitatea încă relativ activă în comunitate, însă compararea cohortelor arată o diminuare treptată a generațiilor cele mai mici, semnal al reducerii natalității în ultimii ani.
- Grupele 20–29 de ani sunt vizibil îngustate, un fenomen explicat prin dublul efect al scăderii fertilității după anii 2000 – care a generat cohorte inițial mai mici – și al migrației externe intense, care afectează în mod disproporționat tinerii din UTA Găgăuzia. Acest deficit al populației tinere-adulte reduce atât potențialul reproductiv, cât și resursa de forță de muncă locală.
- În partea superioară a piramidei, grupele 60+ sunt extinse (1332 persoane sau 20,7%), indicând îmbătrânirea demografică avansată, dar încă sub media națională de circa 26%), prin acumularea generațiilor născute în perioada natalității ridicate și supraviețuirea mai înaltă a cohortelor mature. Disparitățile de gen cresc odată cu vârsta, fiind puternic dezechilibrată în grupele 70+ (ex.: 80+ ani: 29 bărbați vs. 91 femei), reflectând mortalitatea masculină ridicată după vârsta de 60 ani.

² Reprezentanții APL au subliniat că scăderea populației înregistrată la RPL 2024 trebuie interpretată cu prudență, deoarece o parte dintre familiile protestante din sat – cunoscute ca având un număr mai mare de copii – au refuzat să răspundă la recensământ, afectând astfel înregistrarea completă a populației rezidente. Această situație este recunoscută de autoritățile locale și poate explica o parte din discrepanțele observate între evoluția estimată demografic și cifra finală a recensământului.

În ansamblu, piramida vârstelor confirmă trecerea structurii demografice de la un model „tânăr” spre unul „îmbătrânit”, cu o presiune crescândă asupra serviciilor sociale și sanitare, concomitent cu diminuarea bazei economice și a potențialului reproductiv al localității.

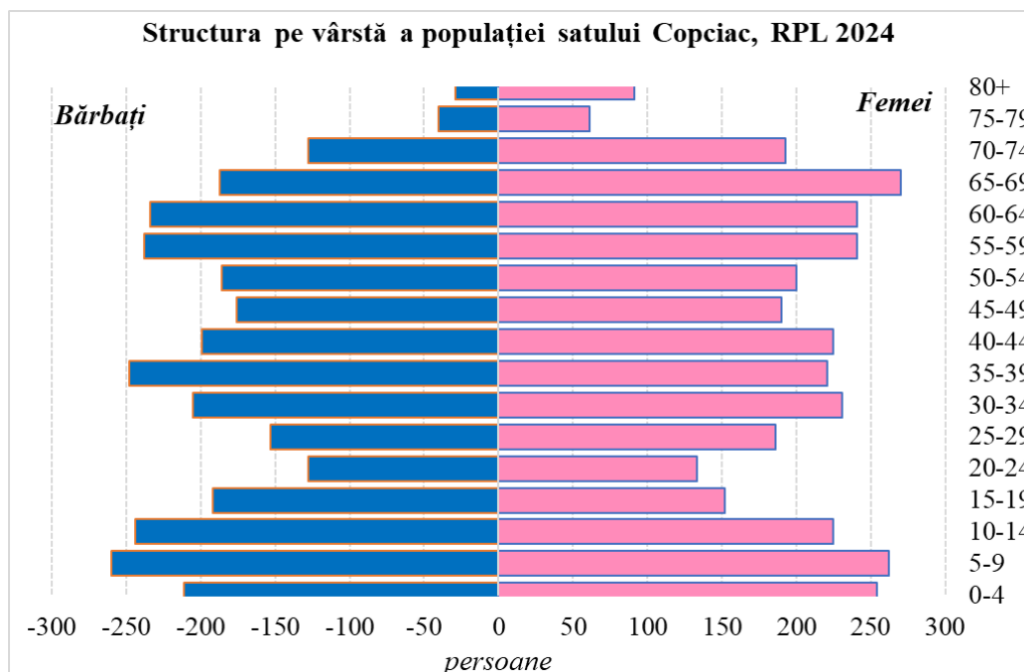

Figura 2. Piramida pe vârste a populației satului Copceac, RPL 2024

Sursa: BNS, RPL 2024

Structura populației pe grupuri funcționale confirmă schimbări demografice importante. Ponderea copiilor sub 18 ani a scăzut de la 29,6% în 2014 la 25,6% în 2024, indicând reducerea bazei demografice tinere și o presiune viitoare asupra sistemului educațional. Grupul populației apte de muncă rămâne dominant (54,5% în 2024), dar este în ușoară scădere față de 2014, pe fondul migrației și îmbătrânirii cohortelor mature. În același timp, segmentul persoanelor de vârstă pensionară a crescut semnificativ, de la 14,8% la circa 20%.

Această structură impune autorităților locale necesitatea adaptării serviciilor sociale și medicale și anticiparea unei presiuni crescute asupra sistemelor de protecție socială, în condițiile reducerii populației tinere și active.

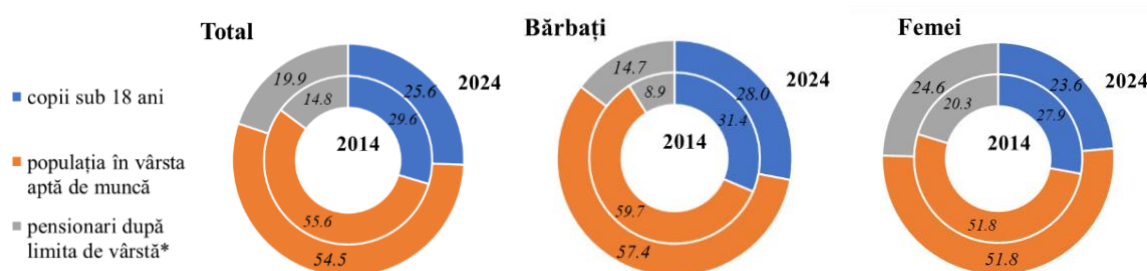

Figura 3. Structura pe categorii de populație, satul Copceac, 2014 și 2024, %

Notă: în 2014 pentru bărbați populația de 62 ani și peste, iar pentru femei - de 57 ani și peste; în 2024 pentru bărbați populația de 63 ani și peste, iar pentru femei - de 60 ani și peste

Sursa: calculat în baza datelor BNS

În decursul unui deceniu, satul Copceac trece de la un indice total de dependență demografică de 79,9 la 83,6 persoane (copii și vârstnici) per 100 persoane în vârstă aptă de muncă (Tabelul 2), ceea ce semnaleză o creștere a poverii demografice asupra populației active.

Reducerea dependenței copiilor este contrabalansată de creșterea rapidă a dependenței vârstnicilor, ceea ce schimbă semnificativ structura presiunilor asupra serviciilor sociale, sanitare și asupra pieței muncii locale.

Tabelul 2. Evoluția raportului de dependență demografică în satul Copceac, estimări curente, anii 2014 și 2024

Indicator	2014	2024
Raport total de dependență, %	79,9	83,6
Raportul de dependență al tinerilor (0–18 ani), %	53,2	47,1
Raportul de dependență al vârstnicilor (57/62+ ani), %	26,7	36,5

Sursa: calculat în baza datelor BNS

Mișcarea naturală a populației din satul Copceac

Natalitatea

Natalitatea în satul Copceac prezintă un declin constant pe parcursul perioadei 2014–2024, cu scăderi atât în numărul absolut al nou-născuților, cât și în rata natalității. Dacă în 2014 se înregistrau 150 de născuți vii și o rată a natalității de 19,3‰, valorile se reduc treptat până la 76 născuți și 11,1‰ în 2024, ceea ce reprezintă o diminuare de aproape 50% într-un deceniu. Perioada 2020–2021 marchează o ușoară stabilizare (rata natalității revenind la 16‰)³, dar trendul descendent se reia accentuat după 2021, culminând cu minimele din 2022–2024.

Acest declin reflectă atât scăderea fertilității la nivelul întregii regiuni, cât și reducerea cohortelor de vârstă reproductivă, accentuată de migrația externă a tinerilor. Evoluția sugerează că, în absența unor măsuri locale de sprijin pentru familii și atragere a tinerilor, natalitatea va continua să se mențină la niveluri scăzute, cu implicații directe asupra reducerii populației școlare și asupra sustenabilității demografice a localității.

Tabelul 3. Evoluția numărului de născuți vii și a ratei natalității în satul Copceac, pe sexe, 2013-2024

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Număr Născuți vii	150	142	140	119	118	117	121	122	83	89	76
Rata Natalității (‰)	19.3	18.5	18.3	15.6	15.6	15.3	16	16.1	11.3	12.7	11.1

Sursa: BNS

Mortalitatea

Mortalitatea în satul Copceac prezintă o evoluție oscilantă în perioada 2014–2024, influențată atât de schimbările structurii demografice, cât și de contextul epidemiologic recent (Tabelul 4). Nivelul general al mortalității variază între 9‰ și 13‰, cu perioade de relativă stabilitate (2014–2019) și creșteri accentuate în anii pandemici, atingând un vârf de 13,2‰ în 2021. Ulterior, mortalitatea se menține la valori ridicate, peste 12‰ în 2023–2024, pe fondul îmbătrânirii populației și al reducerii numărului total de locuitori, ceea ce amplifică rata raportată.

Analiza pe sexe confirmă diferențele bine documentate în literatura demografică: mortalitatea masculină rămâne continuu mai mare decât cea feminină în întreaga perioadă. Rata

³ Creșterea ușoară a natalității în anii 2020–2021 observată în satul Copceac se aliniază unui fenomen descris în literatura de specialitate (Sobotka, T. et. all, 2021, <https://doi.org/10.31235/osf.io/mvy62>): după scăderea bruscă a concepțiilor din primele luni ale pandemiei, numeroase state europene au înregistrat în 2021 o creștere temporară a nașterilor, interpretată drept recuperare a concepțiilor amânate în contextul incertitudinii inițiale și al adaptării populației la noile condiții de viață. Această revenire nu a modificat însă trendul descendent al fertilității, deoarece după 2021 natalitatea a revenit la niveluri inferioare în majoritatea țărilor UE, menținând tendința structurală de declin.

mortalității în rândul bărbaților depășește frecvent 14‰, cu maxime în 2016, 2018 și 2021, evidențiind vulnerabilitatea bărbaților în fața bolilor cronice, comportamentelor de risc și impactului suplimentar al pandemiei. Mortalitatea feminină este mai stabilă, situându-se între 8‰ și 11‰, cu variații moderate și fără vârfuri pronunțate.

Tabelul 4. Evoluția numărului de decese și a ratei mortalității în satul Copceac, total și pe sexe, 2013-2024

	Număr decese			Rata mortalități, (‰)		
	Total	Bărbați	Femei	Total	Bărbați	Femei
2014	84	49	35	10,8	13,2	8,6
2015	70	30	40	9,1	8,1	10,0
2016	95	58	37	12,4	15,5	9,5
2017	73	38	35	9,6	10,2	8,9
2018	83	52	31	10,9	14,0	8,0
2019	89	48	41	11,7	13,2	10,3
2020	88	47	41	11,7	13,0	10,4
2021	100	54	46	13,2	14,9	11,6
2022	69	38	31	9,4	10,8	8,0
2023	89	48	41	12,7	14,3	11,2
2024	86	46	40	12,5	14,2	11,0

Sursa: BNS; rata calculată în baza datelor BNS

În ansamblu, dinamica mortalității reflectă tranziția localității către o structură demografică îmbătrânită, cu o povară tot mai mare generată de segmentul populației în vârstă, precum și persistența diferențelor între sexe, aspect esențial pentru planificarea locală a serviciilor sociale și de sănătate.

Sporul natural

Sporul natural al populației din satul Copceac — diferența dintre nașteri și decese — a scăzut constant în ultimii zece ani (Tabelul 5). La începutul perioadei, în 2014–2015, în sat se nășteau *cu 60–70 de persoane mai mult decât mureau*, ceea ce însemna că populația creștea în mod natural. După 2016 însă, numărul copiilor născuți a început să scadă, iar decesele au rămas aproximativ la același nivel, ceea ce a redus treptat această creștere. În 2021 și 2022, sporul natural ajunge la valori minime pozitive (sub +3‰), iar în 2023 devine nul, pentru ca în 2024 să fie deja negativ (–1,5‰).

Această situație arată că localitatea intră într-o perioadă în care generațiile tinere nu mai reușesc să îi înlocuiască pe cei care pleacă prin deces, lucru care afectează direct evoluția viitoare a populației și necesită măsuri locale pentru susținerea familiilor, a tinerilor și a natalității.

Tabelul 5. Indicatorii sporului natural în satul Copceac

An	Spor natural (nașteri–decese), persoane	Rata sporului natural (calculat la 1000 persoane, ‰)
2014	66	+8,5
2015	72	+9,4
2016	45	+5,9
2017	46	+6,0
2018	35	+4,6
2019	28	+3,7
2020	33	+4,4
2021	22	+2,9
2022	14	+1,9

2023

0

0

2024

-10

-1,5

Sursa: calculat în baza datelor BNS

Nupțialitatea și structura populației după starea civilă în satul Copceac

Structura populației în vârstă de 15 ani și peste arată că satul Copceac păstrează un model familial predominant tradițional, cu o proporție foarte ridicată a persoanelor căsătorite, stabilă în timp printr-un Recensământ din 2004 și 2014: circa 60% (Tabelul 6). Ponderea necăsătoriților se menține relativ constantă (circa 29%), iar proporțiile persoanelor văduve și divorțate cresc ușor, dar rămân moderate, sugerând o comunitate cu stabilitate conjugală ridicată.

Tabelul 6. Structura populației după starea civilă în satul Copceac, RP 2004 și RPL 2014

Stare civilă	RP 2004 (persoane)	2004, %	RPL 2014 (persoane)	2014, %
Necăsătorit/ă	2 070	29,1	2 111	28,9
Căsătorit/ă	4 284	60,1	4 366	59,7
Văduv/ă	586	8,2	639	8,7
Divorțat/ă	184	2,6	200	2,7
Total populația de 15 ani și peste	7 124	100	7 316	100

Sursa: BNS, datele Recensământelor 2004 și 2014

Analiza numărului de căsătorii din perioada 2014–2024 indică însă o tendință de scădere: de la 75–78 căsătorii anual în prima parte a perioadei la 25–36 în ultimii ani. Această reducere reflectă atât scăderea numărului tinerilor din grupa de vârstă 20–34 ani, afectată de migrație și declin demografic, cât și amânarea căsătoriei — un fenomen prezent la nivel național.

Tabelul 7. Numărul de căsătorii în satul Copceac, pentru anii 2014-2024, persoane

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Căsătorii	75	78	71	46	55	58	47	42	36	43	25

Sursa: statistica curentă BNS

În general, datele arată o comunitate în care căsătoria continuă să fie forma dominantă de viață de familie, dar cu un potențial redus de reînnoire a generațiilor adulte din cauza diminuării bazei tinere.

Structura gospodăriilor și familiilor

Structura gospodăriilor și a nucleelor familiale din satul Copceac poate fi analizată riguros doar în baza datelor oficiale ale Recensământului Populației și Locuințelor 2014 (Tabelul 8), care arată o predominanță a gospodăriilor formate din două sau mai multe persoane și o pondere importantă a familiilor cu copii (circa 57%). Pentru anul 2024 încă nu sunt disponibile datele oficiale ale RPL privind nucleele familiale, ceea ce nu permite o comparație directă și completă.

Tabelul 8. Structura gospodăriilor / nucleelor familiale – satul Copceac, RPL 2014

	Tipul nucleelor familiale	Persoane	%, din total
Numărul de persoane în gospodării	Total	2093	100%
	1 persoana	152	7.26
	2 persoane și peste	1941	92.7
Gospodării cu/fără copii	Total	2093	100%

	fără copii	909	43.4
	cu copii	1184	56.6
Gospodării cu copii	Total	1184	100%
	1 copil	468	39.5
	2 copii	476	40.2
	3 copii și peste	240	20.3

Sursa: BNS

Totuși, datele prezentate de APL indică un alt tablou, care trebuie interpretat cu precauție (Tabelul 9): numărul declarativ al gospodăriilor este mai mare decât în 2014, deși populația localității s-a redus semnificativ. Acest lucru sugerează că „numărul gospodăriilor” raportat local nu reflectă neapărat „numărul nucleelor familiale” efectiv existente, ci include probabil și locuințe declarate administrativ, gospodării temporar părăsite sau gospodării cu membri aflați peste hotare. Totodată, scăderea ponderii gospodăriilor cu copii raportate de APL și proporția ridicată a celor cu 3+ copii nu indică schimbări demografice reale, ci mai degrabă efectul migrației: familiile mici sunt mai mobile și mai probabil să plece din localitate, în timp ce familiile numeroase rămân în evidențe. Aceste diferențe subliniază importanța unei metodologii corecte și consecvente în colectarea datelor la nivel local, pentru ca evidențele APL să fie aliniate cu standardele statistice naționale și utile în planificarea serviciilor comunitare.

Tabelul 9. Structura gospodăriilor – satul Copceac, date prezentate de APL

Indicator	Anul de referință 2023/2024
Număr gospodării	2314
Număr familii cu copii, <i>dintre care:</i>	742
<i>Număr familii cu copii și un singur părinte (monoparentale)</i>	86
<i>Număr familii cu 3 copii și mai mulți (familii numeroase)</i>	304
Număr familii vulnerabile	54
Număr familii care au beneficiar de ajutor social	30
Bătrâni singuratici (care locuiesc singuri în gospodărie)	487
Servicii existente în localitate pentru vârstnici	10 sunt deservite de asistenți sociali 30 primesc mese calde mobile

Sursa: date administrative, satul Copceac

De asemenea de către APL Copceac se indică 487 persoane vârstnice singuratici în sat. O direcție importantă este sprijinul acordat vârstnicilor, fiind deschis în 2015 un azil pentru persoane în vârstă, cu 30 de locuri, precum și un centru de zi amplasat lângă centrul medical al satului. Aceste servicii oferă condiții comode, inclusiv suport pentru vârstnicii cu mobilitate redusă și distribuirea zilnică a 30 de porții de hrană caldă pentru cei aflați în dificultate. 10 persoane beneficiare ale serviciului de îngrijire la domiciliu.

Comparativ cu datele BNS din 2014 (7,3% gospodării de o singură persoană și 3,2% gospodării de un vârstnic), se observă că numărul de vârstnici singuri a crescut substanțial, reflectând îmbătrânirea, dar și impactul migrației copiilor lor.

Migrație și piața muncii în satul Copceac

Migrația reprezintă una dintre componentele-cheie ale situației demografice din satul Copceac, aspect confirmat atât de datele prezentate de APL, cât și de dialogul direct cu reprezentanții comunității. Numărul ridicat de migranți de muncă (2.905 persoane) indică existența unei migrații circulare foarte active, în special către Germania și Turcia, care implică în mod predominant populația tânără și adultă de vârstă mijlocie. Această mobilitate externă se reflectă în

diminuarea forței de muncă locale și în creșterea numărului persoanelor inactice (883) sau înregistrate fără un loc de muncă (476), fără ca aceste cifre să exprime neapărat lipsa activității economice, ci absența lor temporară din piața muncii locale. În același timp, emigrarea finală (85 persoane înregistrate oficial de către autoritățile locale), confirmă caracterul preponderent circular și sezonier al migrației.

Tabelul 10. Indicatori ai pieței muncii – satul Copceac, date prezentate de APL

Indicator	Anul de referință 2023/2024 (ultimul an disponibil)
Numărul persoanelor ocupate în câmpul muncii	-
Rezidenții care au cote agricole individuale	4656
Numărul persoanelor inactice	883
Număr șomeri	476
Număr migranți de muncă (migrația circulară)	2905
Număr emigranți finali	85

Potrivit estimărilor reprezentanților locali, un element distinctiv pentru satul Copceac este faptul că o *proporție semnificativă a populației – 50–60% – deține cetățenie UE* (în special cetățenie bulgară), facilitând mobilitatea internațională și accesul la oportunități de muncă în spațiul european.

Deși migrația reduce resursa de muncă internă, rolul diasporei este esențial pentru comunitate: remitențele contribuie la modernizarea infrastructurii, la renovarea locuințelor și la dezvoltarea unor străzi întregi, în timp ce legătura activă dintre migranți și sat generează inițiative sociale și investiții care susțin economia locală. Situația datelor APL arată și o dificultate metodologică: lipsa unui număr raportat al persoanelor ocupate în câmpul muncii și evidențierea la scară largă a „rezidenților cu cote agricole individuale” (4.656 persoane) nu permit o delimitare clară între populația activă local și cea activă peste hotare. Acest lucru subliniază importanța colectării consecvente și metodologic corecte a datelor la nivel local, în special într-o comunitate afectată puternic de migrație, pentru ca indicatorii privind ocuparea, inactivitatea și migrația să fie cât mai apropiați de realitatea demografică a satului. În ansamblu, Copceacul prezintă o piață a muncii aflată în tranziție, dependentă într-o mare măsură de migrația externă, dar susținută totodată de implicarea constantă a diasporei în dezvoltarea locală.

Educația timpurie și învățământul școlar

Datele oficiale arată că satul Copceac dispune de o rețea educațională relativ bine dimensionată, însă subutilizată (*Tabelul 4 și Tabelul 5*).

Între 2015 și 2024 numărul grădinițelor a fost constant, cu 4 instituții în majoritatea anilor și o capacitate de 644 de locuri. După 2015 când erau înscriși 520 de copii, numărul acestora a scăzut treptat la 462 în 2024, ceea ce înseamnă o rată de ocupare de 72 %. Structura pe vârste s-a modificat: copiii de 0-3 ani au crescut de la 135 la 199, în timp ce segmentul de 4-5 ani a scăzut de la 286 la 175, sugerând că generațiile viitoare vor fi mai puțin numeroase. Se constată că există capacitate suficientă pentru educația timpurie, însă scăderea numărului de copii și reducerea personalului indică nevoia de diversificare a serviciilor (creșe flexibile, programe pentru familii vulnerabile) și o mai bună utilizare a resurselor existente.

Cu referire la învățământul primar și secundar, satul Copceac dispune de două școli. Capacitatea a scăzut de la 2117 de locuri în 2015/16 la 1837 în 2024/25, iar numărul de clase s-a redus de la 89 la 70. În anul școlar 2024/25 erau 983 de elevi, menținând un efectiv stabil în jurul valorii de 1000, dar rata de ocupare este de doar 54%.

Concluzii și implicații pentru politici publice

Satul Copceac se confruntă cu o scădere demografică rapidă, îmbătrânire și migrație intensivă. **În perspectivă, în anii următori**, satul Copceac va resimți o continuare a declinului demografic, determinat atât de migrația externă intensă a tinerilor, cât și de sporul natural negativ. Raportându-ne la scenariile regionale (−3,9% pentru UTA Găgăuzia până în 2033) și la ritmul accelerat de scădere locală (−17% în 2014–2024 în raport cu datele RPL 2024), este realist să estimăm că până în 2030 populația satului Copceac ar putea să scadă cu încă 5–7%, iar exodul tinerilor și îmbătrânirea vor continua să submineze vitalitatea comunității.

Adaptarea politicilor locale la aceste realități impune o abordare integrată:

- **Monitorizarea demografică, integrarea datelor și planificare pe termen lung** – consolidarea evidenței populației în colaborare cu BNS, astfel încât planificarea locală să se bazeze pe date reale. Actualizarea permanentă a registrelor de populație și integrarea datelor RPL în planificarea infrastructurii, socială și economică vor asigura alinierea între realitatea demografică și prioritățile de dezvoltare.
- **Reconfigurarea serviciilor și infrastructurii:** scăderea numărului de copii impune reorganizarea rețelei educaționale (optimizare de clase, reutilizarea infrastructurii școlare pentru centre comunitare). Creșterea numărului de vârstnici singuri, comparativ cu nivelul redus din 2014, evidențiază necesitatea extinderii serviciilor de îngrijire la domiciliu, a capacităților centrului de zi și susținerea azilului existent, precum și extinderea graduală a serviciilor de alimentație (hrană caldă zilnic).
- **Sprijinirea familiilor:** măsuri locale de susținere a familiilor tinere prin facilitarea serviciilor preșcolare, sprijin material punctual, programe de educație parentală și măsuri de conciliere muncă–familie. Aceste intervenții pot ajuta la stabilizarea familiilor rămase în localitate.
- **Stimularea economiei locale și ocupării** – în contextul diminuării forței de muncă, este necesară diversificarea oportunităților economice prin promovarea antreprenoriatului agricol, a micilor afaceri de servicii și a potențialului turistic și cultural al localității. Programele de formare profesională și recalificare, precum și colaborarea cu Zona Antreprenoriatului Liber „Valkaneș”, pot contribui la atragerea investițiilor și crearea de locuri de muncă.
- **Gestionarea migrației și mobilizarea diasporei:** migrația circulatorie are un rol important în economia satului, iar remitențele contribuie în mod direct la reabilitarea locuințelor, la extinderea străzilor și la modernizarea infrastructurii. Este necesară dezvoltarea unor mecanisme de cooperare cu diaspora – platforme locale de comunicare, fonduri comunitare, programe de micro-investiții – pentru a valorifica investițiile și implicarea celor plecați peste hotare, în special a celor cu cetățenie UE.

Evoluțiile demografice ale satului Copceac necesită o politică locală proactivă, bazată pe date reale, pe adaptarea serviciilor la nevoile unei comunități în schimbare și pe mobilizarea resurselor interne și externe, inclusiv ale diasporei, pentru a menține vitalitatea și coeziunea socială a localității.

Anexa 1

Tabelul 1. Surse de date

Nr.	Sursa de date	Instituție / Proiect	An / Perioadă de referință	Tip de informație utilizată
1.	Recensământul Populației și al Locuințelor (RPL 2024)	Biroul Național de Statistică (BNS)	2024 (date preliminare)	Structura populației, distribuția pe vârste și sexe
2.	Datele RPL 2014	Biroul Național de Statistică (BNS)	2014	Structura gospodăriilor, nuclee familiale, structura etnică ș.a.
3.	Statistica curentă / estimările teritoriale	Biroul Național de Statistică (BNS)	2014–2023/2024	Nașteri, decese, migrație, educație, servicii sociale
4.	Prognoza demografică națională 2024–2040 / teritorială 2023–2033	Centrul de Cercetări Demografice, INCE (Hotărârea Guvernului nr. 284/2024)	Scenariul mediu (publicat 2024)	Proiecții populaționale la nivel național și regional Proiecții pentru UTA Găgăuzia
5.	Date administrative locale	Primăria Copceac (registre populație, educație, sănătate, asistență socială)	2023/2024	Date despre gospodăria, servicii, cadre didactice, infrastructură

Tabelul 2. Rezultatele RPL 2024, Populația satului Copciac (UTA Găgăuzia)

	Bărbați	Femei	Total
0-4	211	254	465
5-9	260	262	522
10-14	244	225	469
15-19	192	152	344
20-24	128	133	261
25-29	153	186	339
30-34	205	231	436
35-39	248	221	469
40-44	199	225	424
45-49	176	190	366
50-54	186	200	386
55-59	238	241	479
60-64	234	241	475
65-69	187	270	457
70-74	128	193	321
75-79	40	61	101
80+	29	91	120
Total	3058	3376	6434

Sursa: BNS

	Total	Bărbați	Femei
2014	7782	3722	4060
2015	7685	3688	3997
2016	7638	3734	3904
2017	7634	3712	3922
2018	7588	3717	3871
2019	7634	3686	3948
2020	7551	3623	3928
2021	7580	3630	3950
2022	7368	3515	3853
2023	7022	3348	3674
2024	6870	3248	3622

Sursa: BNS

Tabelul 4. Institutii de educatie timpurie pe Indicatori, s. Copceac (UTA Gagauzia)

	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Numarul de institutii	3	1	4	4	4	4
Numarul de grupe (inclusiv cabinete, sali pentru ocupatie)	20	5	24	23	23	23
Suprafata incaperilor grupelor (inclusiv a cabinetelor, salilor pentru ocupatie) (metri patrati)	2080	782	2590	2485	2485	2485
Numarul de locuri pentru copii	544	140	644	644	644	644
Numarul de copii - total	520	88	579	544	483	462
Numarul de copii de 0-3 ani	135	26	190	161	186	199
Numarul de copii de 4-5 ani	286	42	262	237	195	175
Numarul de copii de 6-7 ani	99	20	127	146	102	88
Numarul de copii cu cerinte educationale speciale	-	-	-	-	-	-
Numarul de copii cu dizabilitati	-	-	-	-	-	-
Numarul de copii in grupe cu destinatie speciala	-	-	-	-	-	-
Numarul de pedagogi/cadre didactice - total	57	14	64	64	65	63
Numarul de directori	3	1	4	4	4	4
Numarul de educatori	42	10	48	46	46	46
Alti pedagogi	12	3	12	14	15	13

Sursa: BNS

Tabelul 5. Institutii si elevi in invatamantul primar si secundar general pe Indicatori, s. Copceac (UTA Gagauzia)

	2015 /16	2020 /21	2021 /22	2022 /23	2023 /24	2024 /25
Numarul de institutii	2	2	2	2	2	2
Suprafata totala a incaperilor scolare (metri patrati)	8973	8973	8973	8472	8472	8472
Numarul de clase (inclusiv cabinetele de studii si laboratoare)	89	84	84	70	70	70
Suprafata claselor (inclusiv a cabinetelor si laboratoarelor) (metri patrati)	4537	4337	4337	3692	3692	3692
Numarul de locuri pentru elevi	2117	2117	2117	1937	1937	1837
Numarul elevilor - total	1004	980	1006	977	985	983
Numarul elevilor - clasele 1-4	399	430	434	404	407	406
Numarul elevilor - clasele 5-9	494	443	453	419	455	455

